

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur
en Wetenschap

Stichting samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30-06

Onderzoek bestuur en samenwerkingsverband

Bestuursonderzoek

Datum vaststelling: 2 november 2026

Samenvatting

De inspectie onderzoekt periodiek elk bestuur van een samenwerkingsverband in Nederland. We hebben bij Stichting samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30-06 onderzocht of het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast hebben we onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer (zie Onderzoekskader 2021, bijlage 1).

Wat gaat goed?

Van passend naar inclusief onderwijs

Het samenwerkingsverband voorziet in een dekkend netwerk van voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze voorzieningen worden steeds meer gerealiseerd in het regulier onderwijs. Daartoe werken scholen voor regulier en speciaal onderwijs steeds meer samen.

Samenwerking binnen het onderwijs en met regionale partners

Er zijn functionele contacten van het samenwerkingsverband met andere onderwijspartners en de gemeenten en jeugdhulp. Daarbij zijn er wel verschillen tussen gemeenten, waar het bestuur zo goed mogelijk op inspeelt. Samenwerking met het (samenwerkingsverband voor) primair onderwijs is onder andere gericht op de overstap van primair naar het voortgezet onderwijs.

Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen

Het samenwerkingsverband voorziet scholen, als zij daarom vragen, van advies over het bieden van passend onderwijs aan leerlingen. Daarnaast besluit het samenwerkingsverband over aanvragen voor toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en praktijkonderwijs (pro). Deze procedures verlopen zorgvuldig en vlot.

Sturing op en borging van taakuitvoering

Het bestuur voorziet in een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het de uitvoering van de wettelijke taken en het ondersteuningsplan volgt. Daarnaast voorziet het samenwerkingsverband in verschillende overlegorganen die de verbinding vormen tussen het samenwerkingsverband en de scholen. Met behulp van beide elementen stuurt het bestuur op de uitvoering van het beleid en kan het zo nodig bijsturen als dat nodig is.

Er is sprake van deugdelijk financieel beheer

Het bestuur kan nu en in nabije toekomst aan financiële verplichtingen voldoen. Er is een planning & controlcyclus ingericht en er is een samenhang tussen het beleid en de financiën. Hierdoor heeft het bestuur zicht op de financiën en op risico's en beheersmaatregelen en stuurt het onder andere op een doelmatige besteding van middelen.

Wat kan beter?

Aanscherpen van proces van kwaliteitsverbetering en planning &

Bestuur: Stichting samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30-06

Bestuursnummer: 21658

Nummer samenwerkingsverband: VO3006

Gemeenten binnen de regio: Bernheze, Maashorst, Meierijstad, Oss

Aantal aangesloten schoolbesturen en scholen: 6 schoolbesturen met 17 schoollocaties, waaronder 2 scholen voor praktijkonderwijs en 3 scholen voor voortgezet speciaal onderwijs

Totaal aantal leerlingen in de regio: ruim 12.000

Scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

- Fioretti College, Meijerijstad (04SU|02, vmbo);
- Het Hooghuis, locatie Stadion, Oss (19XH|01, vmbo);
- Gymnasium Bernrode, Bernheze (02DW|00, vwo);
- Udens College, Maashorst (06HF|00, havo/vwo).

Onderzoeksperiode: mei-juni 2026

control
De samenhang tussen het beleid (het ondersteuningsplan) en de (meerjaren)begroting kan beter door de relatie met concrete doelen en activiteiten explicieter te maken. Dit kan ook bijdragen aan de sturing op de effectiviteit en een doelmatige inzet van middelen. Daarnaast kan het bestuur het risicobeheersingssysteem verder inbedden in P&C-cyclus.

Verantwoording meer richten op effecten op leerlingen
De evaluatie en verantwoording kan meer gericht worden op de effectiviteit van het beleid en de inzet van de ondersteuningsmiddelen en hoe dit bijdraagt aan het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning ontvangen.

Uitvoering intern toezicht op wettelijke taken
Het intern toezicht kan zijn taken en bevoegdheden scherper en zichtbaarder uitvoeren en kritischer zijn voor wat betreft (het toezicht op) de doelmatige besteding van middelen. Ondanks een intern toezichtkader dat hiervoor handvatten geeft, is het gebruik van het intern toezichtkader in de praktijk nauwelijks zichtbaar.

Wat moet beter?
De verantwoording over de uitvoering van het intern toezicht is onvolledig
De verantwoording die het intern toezicht aflegt in het jaarverslag schiet tekort. Het intern toezicht maakt niet duidelijk hoe het zijn toezicht heeft uitgevoerd en wat de resultaten daarvan zijn. Daarnaast ontbreekt het aan een verantwoording over de uitvoering van verschillende wettelijke taken, waaronder het toezicht op de doelmatige besteding van middelen. Het bestuur en intern toezicht moeten zorgen voor verbetering.

Vervolg
Wij stellen vast dat het samenwerkingsverband voldoet aan de basiskwaliteit en de kwaliteit van het samenwerkingsverband Voldoende is. Wel geven we een herstelopdracht voor de verantwoording van het intern toezicht in het jaarverslag. Aan het einde van het schooljaar 2026-2027 gaan we na of het bestuur en intern toezicht dit verbeterd hebben.

Als een tekortkoming niet binnen de aangegeven termijn is hersteld, kan de inspectie (in mandaat namens de minister) een financiële sanctie opleggen - zie de Beleidsregel financiële sancties bij bekostigde onderwijsinstellingen 2022.

Inhoudsopgave

1. Opzet van het bestuursonderzoek 5
2. Resultaten bestuursonderzoek 7
3. Resultaten verificatie-activiteiten 15
4. Reactie van het bestuur 19

1. Opzet van het bestuursonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in de periode mei-juni 2026 een bestuursonderzoek uitgevoerd bij Stichting samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30-06. In een bestuursonderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Werkwijze
Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur.

Standaard	Onderzocht
Realisatie passend onderwijs	
RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen	•
RPO2. Regionale samenwerking	•
RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid	•
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we onderzoeks- en verificatie-activiteiten uit. Daarbij betrekken we belanghebbenden bij het samenwerkingsverband.

Onderzoeksactiviteiten
Het bestuursonderzoek hebben we op maat ingericht en bestond uit onderstaande activiteiten.

Documentanalyse
Voorafgaand aan het onderzoek hebben we documenten van en over het bestuur en samenwerkingsverband geanalyseerd, waaronder het ondersteuningsplan 2023-2027, het jaarplan 2026, het jaarverslag 2025 en verschillende toegestuurde documenten ter onderbouwing van het dekkend netwerk van voorzieningen, de kwaliteitszorg en het financieel beheer.

Rondetafelgesprekken
We zijn gestart met een presentatie van het bestuur over het samenwerkingsverband en de actuele ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en de regio.

Vervolgens voerden we gesprekken met:

- ouders van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, over hun ervaringen met de geboden extra ondersteuning en de aanloop daartoe;
- schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen over de resultaten die worden behaald met passend onderwijs;
- verantwoordelijken voor de ondersteuningstoewijzing en toeleiding naar speciale scholen, over de procedure en criteria voor toelaatbaarheidsverklaringen;

- schoolleiders uit het regulier en gespecialiseerd onderwijs over hun ervaringen met het samenwerkingsverband;
- gemeentelijke partners over de rol die het samenwerkingsverband in de regio vervult in de aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp en het voorkomen en terugdringen van verzuim.

We sloten de dag af met een gesprek met het bestuur over de opzet van de overige onderzoeksactiviteiten.

Verificatie-activiteiten
We hebben dit onderzoek mede ingericht met verificatie-activiteiten op aangesloten scholen van het samenwerkingsverband. Met verificatie-activiteiten toetsen we in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op de uitvoering van de afspraken uit het ondersteuningsplan binnen het samenwerkingsverband en op de scholen en dat het hierop stuurt. Daarnaast geven de verificaties ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen.

Onderzoeksdag
Op de onderzoeksdag voerden we gesprekken met:

- het intern toezicht over de uitvoering van het intern toezicht, de uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband, de kwaliteitszorg en het financieel beheer;
- de ondersteuningsplanraad over de (kwaliteit van de) uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband, de kwaliteitszorg en het financieel beheer;
- de directeur-bestuurder en de controller over het financieel beheer en de werking van het risicobeheersings- en controlesysteem;
- aangesloten schoolbestuurders over de samenwerking met het samenwerkingsverband, hun rol bij de uitvoering van de wettelijke taken en het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en de wijze waarop zij zich hierover verantwoorden.

Daarnaast gaf het bestuur een presentatie over het stelsel van kwaliteitszorg, hoe het daarmee stuurt op uitvoering van het ondersteuningsplan en of het samenwerkingsverband zijn wettelijke taken en doelstellingen realiseert.

We sloten de onderzoeksdag af met een gesprek met het bestuur over de (be)sturing van het samenwerkingsverband en de bijdrage die het levert aan de realisatie van passend onderwijs in de regio. Hierna gaven we een terugkoppeling van onze bevindingen en oordelen.

Overige wettelijke vereisten
Deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden, vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader).

We kunnen jaarlijks of op basis van signalen of ontwikkelingen wettelijke vereisten toevoegen aan een onderzoek. Dat is bij dit onderzoek het geval.

Sinds 1 januari 2025 hebben samenwerkingsverbanden de taak te zorgen voor een ouder- en jeugdsteunpunt. We zijn in dit onderzoek nagegaan of het samenwerkingsverband voor wat betreft het ouder- en jeugdsteunpunt voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals beschreven in artikel 2.47a WVO 2020.

Signalen
In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur bij ons binnengekomen.

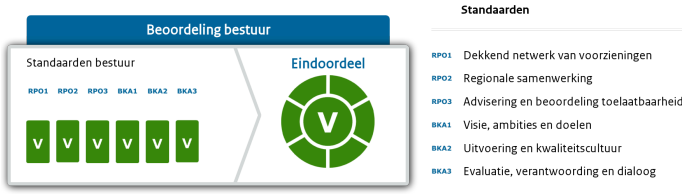
Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het onderzoek op bestuursniveau, inclusief een samenvattend oordeel. De paragrafen 2.1 en 2.2 geven onze oordelen en bevindingen op de standaarden uit respectievelijk de kwaliteitsgebieden Realisatie passend onderwijs en Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Onze bevindingen met betrekking tot de overige wettelijke vereisten staan beschreven in paragraaf 2.3. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in paragraaf 2.4.

In hoofdstuk 3 staan de resultaten van de verificaties op de scholen beschreven. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2. Resultaten bestuursonderzoek

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel
In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de onderliggende standaarden.

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
We stellen vast dat het samenwerkingsverband de wettelijke opdracht om te voorzien in een dekkend netwerk realiseert. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben zijn verschillende mogelijkheden voor passend onderwijs binnen en soms ook buiten de regio. Het samenwerkingsverband slaagt er in toenemende mate in om deze mogelijkheden binnen het regulier onderwijs te realiseren. De overige wettelijke taken realiseert het samenwerkingsverband ook in voldoende mate; het draagt bij aan het bieden van passend onderwijs aan leerlingen die dat nodig hebben. Het bestuur werkt actief samen met andere partners, binnen en buiten het onderwijs, om de mogelijkheden voor scholen en leerlingen op het gebied van passend en richting inclusief onderwijs te versterken. Ook de advisering vanuit het samenwerkingsverband richting de scholen en de procedure en besluitvorming van aanvragen voor toelaatbaarheid tot het gespecialiseerd onderwijs zijn voldoende zorgvuldig.

2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?
Het bestuur stuurt op de uitvoering van het ondersteuningsplan en de wettelijke taken en doelstellingen. De uitvoering van het stelsel van kwaliteitszorg en een kwaliteitscultuur waarin gremia steeds meer en beter samenwerken, zorgen voor een borging van het beleid en de kwaliteit daarvan. Er zijn ontwikkelingen gaande om de kwaliteit van de uitvoering en met name de verantwoording naar een hoger plan te brengen. De uitvoering van het intern toezicht beoordelen we weliswaar als voldoende, maar hier is, met name in de verantwoording, nog een verbeterslag te maken. Financieel is het bestuur in control en kan op dit moment en op de korte termijn zelfstandig aan zijn financiële verplichtingen voldoen.

2.1. Realisatie passend onderwijs

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

REALISATIE PASSEND ONDERWIJS	O	V	G
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen		•	
RPO2 Regionale samenwerking		•	
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid		•	

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen
We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Er is sprake van een dekkend netwerk van voorzieningen voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het beleid van het samenwerkingsverband is erop gericht deze voorzieningen in toenemende mate te organiseren in het regulier onderwijs.

Samenhangend geheel van voorzieningen
Het samenwerkingsverband kent reguliere scholen, scholen voor praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso). De scholen bieden basis- en extra ondersteuning, onder andere door de inzet van ondersteuningscoördinatoren en orthopedagogen, ondersteund door begeleiders van het samenwerkingsverband. Daarnaast kunnen de scholen voorzien in passend onderwijs door de inzet en bekostiging van arrangementen 'passend met anderen' en 'weer terug op koers'. Deze arrangementen zijn erop gericht om de extra ondersteuning zo dicht mogelijk bij de school en in samenwerking met andere scholen vorm te geven. Op basis van de gesprekken en verificatiebezoeken kunnen scholen aannemelijk maken dat de inzet van arrangementen eraan bijdragen dat leerlingen regulier onderwijs kunnen blijven volgen, daar weer naar toe kunnen groeien en/of dat verzuim wordt voorkomen of verminderd.

Ondanks het aanbod binnen de regio van het samenwerkingsverband gaat een deel van de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, naar een school buiten het samenwerkingsverband. Dit heeft met name te maken met de geografische grenzen van de regio, niet met ontbreken van voorzieningen binnen het samenwerkingsverband of mogelijkheden om het onderwijs zo passend mogelijk te kunnen maken.

Ontwikkeling naar inclusief onderwijs aan de hand van ambities in het ondersteuningsplan
Het samenwerkingsverband en de scholen bieden in toenemende mate voorzieningen binnen het regulier onderwijs. Dit komt voort uit de ambities en ontwikkelagenda uit het ondersteuningsplan, gericht op inclusie. Het samenwerkingsverband zet onder andere in op het beïnvloeden van de onderinstroom van het vso, onder andere door aandacht voor de overgang van het primair onderwijs (po) naar het voortgezet onderwijs (vo) (zie ook RPO2). Daarnaast zoekt en vindt het samenwerkingsverband samen met de scholen mogelijkheden om een tiental leerlingen die aanvankelijk in aanmerking zouden komen voor het vso het komend schooljaar te laten starten in het vso.

Daarnaast is er ook de urgentie om in te zetten op zo regulier mogelijk onderwijs gezien de druk op het vso en de daarmee samenhangende kosten. Het bestuur slaagt erin de middelen nu zodanig over de voorzieningen, de arrangementen in het regulier enerzijds en de kosten voor het vso anderzijds, in te zetten, dat er voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte een passende onderwijsplaats beschikbaar is. De uitdaging is om aandacht te houden voor kleinere scholen en kleinere doelgroepen binnen het regulier onderwijs. Maar ook het voortbestaan van vso-scholen, die aangeven mee te willen werken aan inclusief onderwijs, maar voorlopig nog nodig zijn om leerlingen van extra ondersteuning te voorzien.

RPO2. Regionale samenwerking
We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband voerde op overeenstemming gericht overleg over het ondersteuningsplan, wat bijdraagt aan de aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp. We stellen vast dat het samenwerkingsverband samenwerkt in het belang van de doorgaande leerroutes in het onderwijs en de ontwikkeling van leerlingen; het neemt initiatief voor regionaal beleid en om regionale afspraken te maken.

Samenwerking met gemeentelijke partners
De samenwerking met gemeentelijke partners, waaronder de jeugdhulp, vindt op verschillende manieren plaats. Hierbij heeft het samenwerkingsverband te maken met meerdere gemeenten binnen de grenzen van de regio. Niet alle gemeenten werken op dezelfde manier, waardoor afspraken kunnen verschillen per gemeente. Dit vraagt vooral aanpassingsvermogen van het bestuur om ervoor te zorgen dat dit niet leidt tot minder kansen voor scholen en leerlingen. Dit beeld wordt

bevestigd op basis van onze gesprekken op aangesloten scholen. Daaruit maken wij op dat de mate waarin scholen hierin samen (kunnen) werken met gemeentelijke partners wisselend is; de ene gemeente investeert meer in een vroegtijdige, preventieve samenwerking tussen het onderwijs en de jeugdhulp dan de andere. Het samenwerkingsverband zet zich in voor bovenregionaal gemeenschappelijk beleid zoals de collectieve financiering van zorg in de klas en is er de ambitie om jeugdhulp in te zetten in het hele reguliere onderwijs.

Samenwerking gericht op het vergroten van schoolaanwezigheid
Vorig jaar koos het samenwerkingsverband voor het schooljaarthema aanwezigheid. Dit heeft geleid tot een thuiszittersaanpak, in samenwerking met gemeentelijke partners. Het samenwerkingsverband implementeerde een regionale aanpak om de aanwezigheid van leerlingen op scholen te vergroten. Onder andere op basis van de verificatiebezoeken stellen we vast dat dit leidt tot meer aandacht voor schoolaanwezigheid, een beter zicht op verzuim en dat scholen gerichter zoeken naar verklaringen voor verzuim en het vinden van oplossingen. De vertaalslag naar een beeld van verzuim voor de hele regio en wat dit betekent voor het netwerk van voorzieningen is een stap die het samenwerkingsverband kan maken. Ook met het oog op het nieuwe ondersteuningsplan.

Bovenregionale samenwerking met andere samenwerkingsverbanden
Het samenwerkingsverband werkt samen met andere, omliggende, samenwerkingsverbanden. Zo intensiveerde het afgelopen jaar de samenwerking met het samenwerkingsverband voor primair onderwijs (po). Ze ontwikkelden samen een aanpak voor het verbeteren van de overgang van het po naar vo voor met name leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. De samenwerking is er onder andere op gericht om leerlingen en hun ondersteuningsbehoeften vroegtijdig (in het po) in beeld te krijgen. Dan kunnen scholen in de laatste jaren van het po zo goed mogelijk vormgeven met als doel de onderinstroom in het regulier onderwijs vergroten, zo nodig met extra ondersteuning. De aanpak is zichtbaar op alle door ons bezochte scholen en er zijn eerste positieve voorbeelden van de aanpak. De samenwerking met omliggende samenwerkingsverbanden, zoals via de Brabantse Tafel, richt zich onder andere op het kruisverkeer tussen samenwerkingsverbanden en het vso. Het doel is om informatie uit te wisselen, steeds meer op basis van data, en te komen tot gezamenlijke afspraken.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid
We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband heeft begeleiders in dienst die scholen kunnen adviseren over ondersteuningsbehoeften van leerlingen en hoe zij hierop in kunnen spelen. Daarnaast voorziet het samenwerkingsverband in een zorgvuldig proces van aanmelding tot afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen voor het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs.

Advisering steeds meer gericht op de context
Het samenwerkingsverband heeft begeleiders in dienst die per school worden ingezet en expertise hebben op een specifiek thema. Ze kunnen op verzoek van een school adviseren over de ondersteuning aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Daarbij verschuift de aandacht van adviezen voor individuele ondersteuning naar het adviseren over de inrichting en context van het onderwijs; dit is in lijn met de ambities van het samenwerkingsverband. De begeleiders wisselen onderling informatie en kennis uit en werken nauw samen met de ondersteuningscoördinatoren en orthopedagogen van de scholen. Dit levert een belangrijke bron van informatie over de uitvoering van het ondersteuningsplan en passend onderwijs in de praktijk.

Zorgvuldige taakuitvoering toelaatbaarheid
De Adviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen en Arrangementen (ACTA) behandelt de aanvragen voor toelating tot het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso). De procedure en criteria hiervoor zijn vastgelegd en het samenwerkingsverband betrekt de adviezen van deskundigen met de juiste expertise.

Het samenwerkingsverband kijkt kritisch naar de taakuitvoering en maakt hierin zo nodig aanpassingen. Zo paste het de procedure voor pro-aanvragen aan na signalen over onnodige bureaucratie en leidden bezwaarprocedures ertoe dat er nog meer aandacht uitgaat naar volledige dossiers. Daarnaast leveren de aanvragen waardevolle informatie op over behoeften en mogelijkheden op de scholen die voor het samenwerkingsverband input zijn voor overleggen met gemeentelijke partners, bijvoorbeeld over de wens van de inzet van zorg in de klas.

2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

BESTURING, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen		•	
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		•	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		•	

BKA1. Visie, ambities en doelen

We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband voorziet in een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het de uitvoering van het ondersteuningsplan en de daarbij behorende meerjarenbegroting kan monitoren en zicht heeft op de uitvoering van passend onderwijs op de scholen. Daarnaast is de bestuurlijke inrichting zodanig dat het bestuur en intern toezicht deugdelijk gescheiden zijn.

Stelsel van kwaliteitszorg geeft zicht op uitvoering ondersteuningsplan

Het stelsel van kwaliteitszorg heeft het vierjaarlijkse ondersteuningsplan als basis. De ambities uit het ondersteuningsplan worden jaarlijks verder uitgewerkt, in thema's en doelen, in een jaarplan. Deze jaarplannen zijn voor de scholen, overlegorganen en de bureauorganisatie leidend voor de uitvoering. Het samenwerkingsverband kent verschillende gremia die allemaal een wezenlijk onderdeel zijn van het stelsel van kwaliteitszorg. Zij zorgen voor uitwisseling van informatie tussen de scholen en het samenwerkingsverband. Het stelsel van kwaliteitszorg en het bestuur worden op die manier gevoed met informatie vanuit de scholen. Dit leidt tot ondersteuningsjaarverslagen per school, ook weer ingedeeld naar de ambities uit het ondersteuningsplan. Hiermee heeft het bestuur een beeld van de realisatie van de ambities per school en het hele samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband zet in op meer datagedreven werken, onder andere om concretere informatie op te halen over de uitvoering en resultaten van het beleid. Waar het samenwerkingsverband zich in kan verbeteren is het formuleren van concretere beoogde resultaten gericht op het effect van het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuning. Het kan daarvoor de slag maken van procesdoelen en activiteiten naar wat het samenwerkingsverband en de scholen met het beleid willen bereiken voor leerlingen. Hier liggen kansen voor het nieuwe ondersteuningsplan, waar het samenwerkingsverband in het schooljaar 2026-2027 mee aan de slag gaat.

Samenhang tussen beleid en begroting is zichtbaar

De meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband is beleidsrijk. Het bestuur werkt met een begroting op programmaniveau. Binnen deze programma's worden gericht financiële middelen ingezet op de verschillende thema's uit het ondersteuningsplan. Hiermee is er een duidelijke samenhang tussen het ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting. Het bestuur kan deze samenhang verder versterken door ook de relatie met concrete doelen en activiteiten explicieter te maken. Dit helpt het bestuur om ook achteraf te meten of de inzet van middelen daadwerkelijk heeft bijgedragen aan het realiseren van de doelen. Ook dit punt kan het bestuur meenemen richting het nieuwe ondersteuningsplan.

Het bestuur stuurt op risico's en beheersmaatregelen

Het bestuur heeft de belangrijkste risico's in beeld en stuurt op de beheersing hiervan. In het najaar van 2023 is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld door een extern bureau, in samenspraak met het samenwerkingsverband en de aangesloten schoolbesturen. Hierdoor zijn de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen in kaart gebracht. Deze risicoanalyse is geen statisch document en wordt actief beheerd. Iedere ondersteuningsplanperiode wordt de analyse herzien en jaarlijks bij het vaststellen van de begroting wordt getoetst of de risico's en beheersmaatregelen nog actueel zijn en of er bijstellingen nodig zijn. Aan het eind van het verslagjaar wordt teruggekeken op de risicoanalyse en wordt hierover verantwoording afgelegd in het jaarverslag. De controller en het bestuur zijn zich er bewust van dat risicomanagement gedurende het jaar structureel onderdeel moet zijn van de planning & controlcyclus. Momenteel komt het gedurende het jaar wel aan bod, maar ontbreekt het bijvoorbeeld als vast onderdeel in de kwartaalrapportages. Er wordt nog gewerkt aan een verdere inbedding in de planning & controlcyclus. Dit zal bijdragen aan meer grip en houvast op de focus en beheersing van risico's.

Lichte overschrijding van signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig vermogen
We hebben op basis van het jaarverslag van 2025 vastgesteld dat het eigen vermogen de signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen licht overschrijdt. Omdat publiek geld optimaal aan onderwijs moet worden besteed en niet onnodig in reserves moet zitten, zijn we hierover in gesprek gegaan met het bestuur. Door het ontvangen van indexaties afgelopen jaren zijn de realisaties hoger uitgevallen dan begroot. Ook bestaat een deel van de overschrijding uit een bestemmingsreserve voor de uitgaven in verband met de af- en ombouw van Jeugdzorgplus. Het bestuur verwacht dat het eigen vermogen de komende jaren zal afnemen door de verwachte afname in baten en verantwoordt zich hierover in het jaarverslag.

De bestuurlijke inrichting voorziet in een scheiding van het bestuur en intern toezicht daarop
Het samenwerkingsverband is een stichting en kent als organen een bestuur in de vorm van een directeur-bestuurder en de raad van toezicht. De raad van toezicht wordt gevormd door de aangesloten schoolbesturen, voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Hiermee is er sprake van een deugdelijke scheiding van het bestuur en het intern toezicht daarop. Een en ander is vastgelegd in statuten en reglementen en er is een intern toezichtkader opgesteld. In dat laatste document is veel aandacht voor de toezichtvisie, uitgewerkt in perspectieven, principes en (gewenst) gedrag. Daarbij wordt expliciet de koppeling gemaakt met de ambities uit het ondersteuningsplan, waaronder om met het beleid stappen te zetten naar inclusief onderwijs.

De aangesloten schoolbesturen hebben naast hun rol als lid van de raad van toezicht geen andere, formele, relatie met het bestuur. Dit verloopt in principe via andere personen binnen de scholen. Zo is er een Directeurenoverleg waarin schooldirecteuren regelmatig met elkaar en het bestuur overleg hebben over het beleid en de uitvoering daarvan. Daarnaast is er binnen elke school een ondersteuningscoördinator of orthopedagoog lid van de Ontwikkelagendagroep (OAG). OAG-leden vormen de schakel tussen de scholen en het samenwerkingsverband en dragen onder andere bij aan de uitwerking van de ontwikkelagenda en jaarplannen. Via deze gremia hebben scholen inspraak in het beleid van het samenwerkingsverband en zorgen zij voor implementatie van het beleid op de scholen.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur
We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het bestuur geeft uitvoering aan het stelsel van kwaliteitszorg en het financieel beheer is op orde. Daarnaast stellen we vast dat er sprake is van een professionele kwaliteitscultuur. Voor de uitvoering van het intern toezicht geven we herstelopdrachten, omdat we hierbij tekortkomingen vaststellen.

Zicht en sturing op uitvoering taken en ondersteuningsplan
Onder andere op basis van de verificatiebezoeken stellen we vast dat wat is vastgelegd in afspraken en beleid in het ondersteuningsplan uitgevoerd wordt op de scholen. Ook in de ondersteuningsjaarverslagen is zichtbaar dat de afspraken uit het ondersteuningsplan leidend zijn voor de gesprekken tussen het samenwerkingsverband en de scholen. Wat uit de gesprekken naar voren komt, verzamelt het bestuur en bespreekt dit onder andere met en in de Ontwikkelagendagroep. Zo nodig en waar nodig stuurt het bestuur bij, bijvoorbeeld door nieuwe afspraken of beleid vast te leggen of bestaande afspraken bij te stellen. Een voorbeeld hiervan is het bijstellen van de procedure voor het aanvragen van een tlv voor het pro (zie ook RPO3). Ook maakte het bestuur een tussenevaluatie van het ondersteuningsplan, om te zien hoever het samenwerkingsverband is in het realiseren van (eind)doelstellingen van het ondersteuningsplan.

Planning & controlcyclus voor deugdelijk financieel beheer
Wij hebben op basis van de financiële ratio's uit het jaarverslag 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2030 vastgesteld dat het bestuur nu en in de nabije toekomst aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De komende jaren staat het bestuur voor financiële uitdagingen vanwege een forse afname in baten. Het bestuur heeft hier zicht op en stuurt hierop bij. De planning & controlcyclus biedt inzicht en sturing. Het bestuur en de controller werken met kwartaalrapportages waarin de begroting en realisatie worden gemonitord, waardoor het bestuur tijdig kan inspelen op veranderingen.

Sturing op en verantwoording over effectiviteit van middelen in ontwikkeling
Het bestuur stuurt op de doelmatige besteding van de ondersteuningsmiddelen. Aan de hand van ondersteuningsjaarverslagen voert het bestuur met de aangesloten scholen het gesprek over de inzet van de middelen. Echter is de financiële verantwoording door de scholen nog wisselend en ontbreekt hierin een koppeling tussen doelen, resultaten en middelen. Hierdoor is het op dit moment lastig vast te stellen of de inzet van de financiële middelen heeft bijgedragen aan het

realiseren van de doelen voor passend onderwijs. Ook kan het bestuur zich in het jaarverslag beter verantwoorden over de effectiviteit van de totale ondersteuningsmiddelen.

Het bestuur werkt hieraan en heeft afgelopen jaar het verdeelmodel herijkt. Deze andere manier van berekenen zou vooraf moeten bijdragen aan een meer doelmatige verdeling van middelen. Ook achteraf zouden de scholen zich hier nu beter en gerichter over kunnen verantwoorden, waardoor het gesprek over de effectiviteit van financiële middelen beter gevoerd kan worden. Zo krijgt het bestuur meer grip en zicht op de effectiviteit van de besteding van ondersteuningsmiddelen en kan het bestuur zich hier beter over verantwoorden in het jaarverslag. Wij stimuleren het bestuur om hier de komende tijd actief mee aan de slag te gaan en de informatiewaarde in de volgende jaarverslaggevingen over de effectiviteit van de ingezette middelen te verbeteren.

Werking governance in relatie tot het realiseren van eigen ambities
De directeur-bestuurder stuurt op de realisatie van de doelstellingen van het samenwerkingsverband, waarvan het voorzien in een dekkend netwerk van voorzieningen de belangrijkste opgave is. Met de eigen ambitie van het samenwerkingsverband om dit in toenemende mate in het regulier onderwijs te realiseren, vraagt dit investeringen in het regulier onderwijs. Het gesprek hierover wordt nu met name gevoerd tussen de directeur-bestuurder en vertegenwoordigers van de scholen en aangeslotenen, maar niet met de aangeslotenen zelf. Met de druk op het gespecialiseerd onderwijs en de nu nog beschikbare financiële middelen, geven zowel het bestuur als sommige aangeslotenen aan soms de ruimte en mogelijkheid te missen om hierover het gesprek te voeren. Het was voor het bestuur de aanleiding om het voorstel te doen voor een wijziging van de bestuurlijke inrichting; een wijziging naar een raad van toezichtmodel. Het intern toezicht gaf aan de meerwaarde niet te zien en heeft geen vervolg gegeven aan het voorstel. We geven het bestuur en intern toezicht mee om, gezien de opgave en ambities van het samenwerkingsverband, het gesprek te blijven voeren over de best passende bestuurlijke inrichting en voorwaarden waaronder het bestuur kan functioneren.

Uitvoering van het intern toezicht kan op onderdelen beter
Het intern toezicht voert zijn taken en bevoegdheden uit, maar kan dit op onderdelen verbeteren. Het intern toezicht werkt met een toezichtkader waarin aandacht is voor de toezichtvisie: hoe en vanuit welke houding het intern toezicht zijn taken en bevoegdheden uitvoert. Het 'hoe' lijkt het 'wat', de wettelijke taken en bevoegdheden, wat te overschaduwen. De wettelijke taken en bevoegdheden, zoals beschreven in artikel 3.3, eerste lid, WVO 2020, zelf zijn niet (allemaal) opgenomen in het kader zelf. Het zijn deze taken die het intern toezicht minder expliciet en nadrukkelijk uitvoert dan wel terug laat komen in de verantwoording. In het kader worden aandachtsgebieden (bijvoorbeeld 'Opdracht stichting' en 'Bedrijfsvoering') uitgewerkt in thema's (respectievelijk 'Maatschappelijke opdracht' en 'Financiële continuïteit') en verwachtingen. Een koppeling aan de wettelijke taken en bevoegdheden ontbreekt en zou het 'wat' beter onder de aandacht kunnen brengen.

Gaandeweg het gesprek met het intern toezicht blijkt dat het intern toezicht, naar aanleiding van de dalende baten komende jaren, het bestuur gevraagd heeft het bijbehorende scenario verder uit te werken en met een voorstel te komen hoe het bestuur hierop verwacht in te spelen. Dit heeft geleid tot een plan voor de komende jaren. Ook besteedt het intern toezicht in gesprekken met het bestuur en bij het beoordelen van documenten aandacht aan de doelmatige besteding van middelen. Het intern toezicht kan hierin kritischer zijn door scherpere kaders en verwachtingen te stellen rondom de doelmatige besteding van middelen.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog
We beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. Het samenwerkingsverband voert evaluaties uit van het beleid, waaronder het ondersteuningsplan, en benut deze voor zijn verantwoording in het jaarverslag. De verantwoording door het intern toezicht schiet tekort, dus daar krijgt het bestuur een herstelopdracht voor. Binnen het samenwerkingsverband en tussen de verschillende gremia wordt die dialoog gevoerd, al kan die op verschillende punten scherper gevoerd worden.

Evaluatie en verantwoording en de stap naar effect voor leerlingen
Het bestuur doorloopt de cyclus van doelen naar evaluatie en, waar nodig, bijstelling van het beleid. Dit doet het onder andere door jaarlijks de samenwerking en ontwikkeldoelen te evalueren in ondersteuningsjaarverslagen per school. Daarnaast wordt het ondersteuningsplan, na een tussentijdse evaluatie, ook aan het einde van de looptijd geëvalueerd.

In het jaarverslag maakt het bestuur inzichtelijk waar de scholen en het samenwerkingsverband het afgelopen jaar aan hebben gewerkt heeft en welke stappen zij hebben gezet. Dit geeft een beeld van waar het samenwerkingsverband staat. Daarnaast reflecteert het bestuur op beleid en afspraken en geeft het een doorkijkje naar de toekomst en of reflecties aanleiding geven tot bijstelling van het beleid. Waar het bestuur zich in kan verbeteren is in nog meer het maken van de slag van activiteiten naar wat deze activiteiten concreet hebben opgeleverd voor (het onderwijs aan) leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. De ingeslagen weg naar datagedreven werken kan daaraan bijdragen, mits ook het verhaal achter de data meegenomen wordt.

Verantwoording door intern toezicht moet beter
Het intern toezicht moet in het jaarverslag verantwoording afleggen over de uitvoering van het intern toezicht, maar doet dit, evenals in het vorige vierjaarlijks onderzoek, onvoldoende. Uit het verslag van de intern toezichthouder in het jaarverslag van 2025 wordt niet duidelijk hoe het intern toezicht het toezicht heeft uitgevoerd en wat de resultaten daarvan zijn (artikel 3, lid f, RJO). In het verslag beschrijft het intern toezicht wat er opgenomen is in het toezicht- en toetsingskader, maar niet dat en hoe dit is toegepast. Daarnaast blijkt onvoldoende hoe het intern toezicht het bestuur ondersteunt bij beleidsvraagstukken en financiële problematiek (artikel 4, vierde lid, RJO, bijlage 3). We hebben bij de standaard BKA2 vastgesteld dat het intern toezicht wel is uitgevoerd, maar het verzuimt om dit, of soortgelijke voorbeelden, concreet te benoemen als verantwoording. De rol die het intern toezicht gespeeld heeft bij de herziening van het verdeelmodel van de financiële middelen is een voorbeeld dat het intern toezicht hier had kunnen noemen.

In het verslag ontbreekt verder verantwoordingsinformatie over het instemmen met de begroting en het jaarverslag, het toezien op de naleving door het bestuur van de wettelijke voorschriften, de code voor goed bestuur en eventuele afwijkingen daarvan, en het aanwijzen van een accountant. De rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen komt te summier aan bod. Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht (artikel 3.3, tweede lid, WVO 2020). Omdat we hier in het vorige vierjaarlijkse onderzoek ook al een herstelopdracht voor gaven, gaan we actief na of het bestuur en intern toezicht zich verbeteren.

Dialoog kan kritischer en meer op inhoud gevoerd worden
We stellen vast dat het bestuur ervoor zorgt dat het intern toezicht en de ondersteuningsplanraad (opr) twee keer per jaar met elkaar spreken. Een vertegenwoordiging van het intern toezicht sluit daarvoor aan bij vergaderingen van de opr. Zowel het intern toezicht als de opr kunnen bespreekpunten en onderwerpen agenderen voor dit overleg. We geven beide gremia mee de dialoog scherper te voeren, bijvoorbeeld over wat het effect van het beleid is op leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Dit geldt ook voor de kritische dialoog die het intern toezicht met het bestuur moet voeren, bij de uitvoering van het intern toezicht.

2.3. Overige wettelijke vereisten

We hebben vastgesteld dat het samenwerkingsverband een ouder- en jeugdsteunpunt heeft ingericht dat ouders en leerlingen informeert en ondersteunt en dat het steunpunt relevante ontwikkelingen signaleert ten behoeve van de beleidsontwikkeling van het samenwerkingsverband (artikel 2.47a WVO 2020).

Korte beschrijving
Het samenwerkingsverband heeft, samen met het samenwerkingsverband voor primair onderwijs (po) in dezelfde regio, het 'ouder- en jeugdsteunpunt 30 06' ingericht. Op een aparte website is een breed scala aan informatie te vinden voor ouders en jeugdigen. Zo bevat het algemene informatie over passend onderwijs en specifieke informatie over passend onderwijs in de regio. Daarnaast zijn er verwijzingen naar andere relevante website en brochures, bijvoorbeeld over Veilig Thuismeldingen en passend onderwijs. Contact met het steunpunt kan via telefoon en e-mail of door een vraag te stellen via een contactformulier.

De ondersteuningsplanraad is betrokken geweest bij het opzetten en inrichten van het steunpunt en de website. Voor de verdere ontwikkeling van het steunpunt (en de website) worden ouders en jeugdigen, via de website, uitgenodigd tips in te sturen. Op de websites en in de schoolgidsen van de (bezochte) scholen is een verwijzing naar de website van het steunpunt opgenomen.

2.4. Afspraken over vervolgtoezicht
Ondanks dat er veel goed gaat in het samenwerkingsverband wijken we wel af van het reguliere toezicht, in die zin dat we, ondanks het oordeel Voldoende op de standaard BKA3, nagaan of het

intern toezicht zich verbetert. De reden dat we hier zelf actief onderzoek naar doen, is dat dezelfde herstelopdracht in het vorige bestuursonderzoek niet is opgevolgd.

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur een herstelopdracht die in onderstaand schema staat vermeld.

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Bestuur		
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog Het verslag van het intern toezicht in het jaarverslag is onvolledig. Het ontbreekt aan een verantwoording over - zijn handelen en de resultaten van dat handelen (artikel 3, onder f, RJO), - op welke wijze het intern toezicht het bestuur ondersteunt en adviseert over (financiële) beleidsvraagstukken (artikel 4, vierde lid, RJO, bijlage 3), en - de uitvoering van de wettelijke taken zoals beschreven in artikel 3.3, tweede lid, WVO 2020.	Het bestuur zorgt er, met het intern toezicht, voor dat het verslag van het intern toezicht in het jaarverslag voldoet aan de wettelijke eisen. Dit doet het vanaf het eerstvolgende jaarverslag, over het jaar 2026. Het bestuur stuurt het jaarverslag met daarin het verslag van het intern toezicht uiterlijk 1 juli 2027 aan de inspectie.	We gaan na ontvangst van het jaarverslag na of de verantwoording van het intern toezicht voldoet aan de wettelijke eisen en informeren het bestuur hierover. De inspectie houdt de mogelijkheid open dat dit gepaard gaat met een gesprek met het intern toezicht.

3. Resultaten verificatie-activiteiten

Wij hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op vier scholen uit het samenwerkingsverband. Tijdens verificatie-activiteiten gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan (OP) nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

We zijn dit nagegaan op de volgende scholen voor voortgezet onderwijs (vo):

- Fioretti College, Meijerijstad (04SU|02, vmbo);
- Het Hooghuis, locatie Stadion, Oss (19XH|01, vmbo);
- Gymnasium Bernrode, Bernheze (02DW|00, vwo);
- Udens College, Maashorst (06HF|00, havo/vwo).

We hebben met de scholen gesproken over de onderstaande thema's, gebaseerd op de afspraken het ondersteuningsplan (2023-2027), het jaarplan 2026 en gebaseerd op de uitkomsten van de rondetafelgesprekken:

- Basisondersteuning en de relatie tot extra ondersteuning en het ondersteuningsaanbod;
- Afstemming met externe partners met betrekking tot extra ondersteuning;
- Overgang van primair naar voortgezet onderwijs;
- Overgang van voortgezet speciaal onderwijs naar voortgezet onderwijs en vice versa;
- Adviserende rol van het samenwerkingsverband;
- Bekendheid met het ouder- en jeugdsteunpunt.

Conclusie
We stellen vast dat:

- de basis- en extra ondersteuning conform het ondersteuningsplan is ingericht;
- er sprake is van afstemming met externe partners met betrekking tot extra ondersteuning van leerlingen, wel zijn er verschillen tussen de aard en intensiteit van de samenwerking tussen scholen en gemeenten;
- er inspanningen verricht worden om leerlingen met een ondersteuningsvraag vanaf groep 7 in beeld te krijgen om continuïteit in de ondersteuning in de overgang van po naar vo te organiseren;
- er regelmatig afstemming/samenwerking is tussen vo en vso om leerlingen waar mogelijk (terug) te plaatsen op het vo;
- de scholen de samenwerking en de rol van het samenwerkingsverband als positief waarderen;
- de scholen het ouder- en jeugdsteunpunt kennen en de ouders hierover actief informeren.

Afspraken en bevindingen
Basisondersteuning in relatie tot extra ondersteuning en het ondersteuningsaanbod
Afspraak: Volgens het ondersteuningsplan 2023-2027 werkt iedere school voor basis- en extra ondersteuning volgens dezelfde systematiek. Deze systematiek is visueel weergegeven in een taartpunt met 5 niveaus van ondersteuning (bij vaststellen van het ondersteuningsplan was dit een kolom, inmiddels is de vorm van model iets bijgesteld (OP, p.15)).

Afspraak: In de basisondersteuning biedt iedere school twee niveaus van ondersteuning: de basisaanpak en basis+-trajecten. In de extra ondersteuning worden trajecten verzorgd onder de twee noemers 'weer terug op koers' en 'passend met anderen'. Scholen helpen elkaar onderling om de ondersteuning 'passend met anderen' mogelijk te maken. De meest intensieve vorm van

ondersteuning, het vijfde niveau, is het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Op iedere school is een ondersteuningsteam ingericht, dat wordt aangevuld met externe deskundigen. (OP, p. 15-17)

Afspraak: Het budget voor de aanvullende ondersteuning dekt de ondersteuning voor de basis+-trajecten, de ‘weer terug op op koers’-trajecten en ‘passend met anderen’. De middelen voor de aanvullende bekostiging worden toegekend op basis van populatiebekostiging. (OP, p. 38).

Bevindingen
Op alle scholen die wij bezochten is de systematiek zoals beschreven in het ondersteuningsplan herkenbaar aanwezig. De scholen hebben aan de hand van 'de taartpunt' uit het ondersteuningsplan in hun schoolgidsen en op de websites beschreven wat zij verstaan onder de basis- en extra ondersteuning. Voor de scholen is duidelijk welke ondersteuning onder basis- of extra ondersteuning valt. De basisondersteuning is altijd gericht op ondersteuning voor alle leerlingen en deze vindt plaats in de klas, het betreft bijvoorbeeld het mentoraat. De uitwerking van het aanbod is overeenkomstig, maar verschilt op aspecten per locatie, afhankelijk van de leerlingpopulatie. Een enkele keer komt hetzelfde aanbod in verschillende niveaus terug, dan kan concreter beschreven worden wat het aanbod inhoudt en hoe aanbod in de basis verschilt van het aanbod met dezelfde naam in de extra ondersteuning.

Alle bezochte scholen bieden een herkenbare vorm van 'weer terug op koers'-arrangementen die aansluiten bij het ondersteuningsplan. De leerlingen ontvangen de begeleiding in een eigen, aparte klas (Fioretti College en Het Hooghuis), of in een hybride vorm (Gymnasium Bernrode en Udens College). In de hybride vorm ontvangen de leerlingen wel het 'terug op koers'-aanbod, maar zij volgen het onderwijs vanuit de eigen stamklas. Ook van het 'passend met anderen'-arrangement wordt op alle bezochte locaties gebruikgemaakt, al is er variatie in de vorm waarin de scholen dit aanbieden. Zo biedt Fioretti een externe locatie bij de sportvereniging en heeft Het Hooghuis een aparte brugklas voor leerlingen met dit arrangement.

Het samenwerkingsverband kan concreter beschrijven wat er verstaan wordt onder de verschillende niveaus van de ondersteuning en de arrangementen. Dat stelt de scholen in staat om de vertaling naar het aanbod in de eigen context te beschrijven. Dat stelt externen, zoals leerlingen, ouders en po en andere vo-scholen, in staat een goede afweging te maken welke school het best aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van leerlingen met een extra ondersteuningsvraag. Uit de gesprekken met ouders blijkt dat een concrete omschrijving belangrijk is, omdat zij voor een specifieke ondersteuningsvraag soms over de grenzen van de regio van het samenwerkingsverband zoeken naar de school met het best passende aanbod voor hun kind.

Uit de gesprekken op de scholen blijkt dat de scholen de afspraken over de basis- en extra ondersteuning nakomen. In de verantwoording over de begeleiding in het ondersteuningsjaarverslag is inzichtelijk welke aantallen leerlingen gebruik maken van de arrangementen. De verantwoording over de effectiviteit van de begeleiding kan beter. Wij hoorden dat er op leerlingniveau inhoudelijke evaluaties van de ondersteuning plaatsvinden, maar dat er op schoolniveau geen rapportages over de effectiviteit zijn.

Afstemming met externe partners met betrekking tot extra ondersteuning
Afspraak: Het samenwerkingsverband onderstreept in het ondersteuningsplan en in de gesprekken het belang van goede onderlinge afstemming en verschillende overlegstructuren met de ketenpartners. 'De omgeving en procedures moeten aansluiten op de jongere, in plaats van dat de jongere zich moet aanpassen aan de procedures en systemen.' (OP, p.18-19)

Afspraak: Alle locaties werken voor het registeren van de aanwezigheid (preventief) vanuit het gedachtegoed van MDMTSS (de aanwezigheidspiramide). Hiermee wordt het schoolverzuim teruggedrongen en is er vroegsignaliserend beleid op aanwezigheid van de leerlingen. De scholen voorzien in 2026 in een schoolaanwezigheidsteam (SAT) of beleggen het MDMTSS-gedachtegoed bij een functionaris (verzuimcoördinator). (Jaarplan, p. 3)

Afspraak: Ook is er een thuiszittersaanpak (curatief) waarmee de doelgroep 100% in beeld is. Voor iedere (dreigende) thuiszitter wordt ingezet op het in ontwikkeling houden van de jongere, met uiteindelijk bij 9 van de 10 ‘ingroei’ in het onderwijs. Hiervoor geven de scholen vorm aan individueel maatwerk (met eventueel leerlinggebonden arrangementen voor extra middelen). Bij het opzetten van (extra) ondersteuning voor een jongere wordt altijd de leerplicht meegenomen in de professionele afwegingen en waar nodig leerplichtinstanties proactief geïnformeerd en betrokken. (OP, p. 19)

Bevindingen
Voor de verbinding met de thuissituatie werken de deelnemende scholen nauw samen met externe partners als jeugdhulp, GGD, leerplichtambtenaren en andere professionals als jongerenwerk, Bureau Halt en Novadic. Deze deskundigen worden gefinancierd door de gemeenten. De ervaring met de samenwerking met externe partners is over het algemeen goed, zowel per school als per persoon. Wat opvalt is dat de aard en intensiteit van de samenwerking per gemeente nogal uiteen kan lopen.

Als er sprake was van verzuim of thuiszitten, waren deze in beeld bij de school. Terugkerende thematiek in de gesprekken is dat thuiszitten niet veroorzaakt wordt door wachtlijsten op scholen of maar vaak door systeemproblematiek. Met maatwerkoplossingen proberen scholen voor deze leerlingen een ononderbroken ontwikkeling te borgen; het vinden van de plekken voor het benodigde maatwerk vormt meer dan eens een belemmering voor de onderbroken ontwikkeling.

Zodra een maatwerkoplossing vermindering van onderwijstijd behelst, vragen scholen hiervoor toestemming bij de Inspectie van het Onderwijs, maken ze een (ingroei)plan en nemen dit op in het ontwikkelperspectief van de leerling.

Zowel de thuiszittersaanpak als de aanwezigheidspiramide zijn goed bekend en geïmplementeerd op de bezochte scholen. De registratie maakt ook onderdeel uit van het ondersteuningsjaarverslag. De definitie van de thuiszitters behoeft aandacht: het is op de scholen niet altijd duidelijk wanneer een leerling met een ingroeiplan een thuiszitter is of niet. Dat kan beter.

Vroegtijdige signalering en een professionele ondersteuningsstructuur van po naar vo
Afspraak: Het ontwerp van een doorlopende ontwikkel-, onderwijs- en ondersteuningslijn van po naar vo (voor leerlingen van10 tot 14 jaar) is een belangrijk punt in de ondersteuningsplanperiode 2023-2027. (OP, p. 45)

Afspraak: Daarvoor zet het samenwerkingsverband in op formaliseren van de samenwerking tussen samenwerkingsverbanden po en vo (en mbo). De samenwerkingsverbanden van het po en vo zijn gezamenlijk gehuisvest om (onder andere) deze samenwerking te bevorderen. (OP, p. 20)

Afspraak: Het doel is om het vo al vanaf groep 7 te informeren over en aan te laten sluiten bij de ondersteuning van leerlingen, zodat zij goed geplaatst kunnen worden in het vo en daarbij doorlopende ondersteuning ontvangen. Daarvoor is het nodig dat er vroegtijdige signalering en uitwisseling van de gegevens tussen po en vo plaatsvindt. (Jaarplan, p. 7)

Bevindingen
Scholen geven aan dat de verschillende werkwijzen en structuren van de samenwerkingsverbanden po en vo daarin belemmerende factoren kent. Op onderdelen ervaren zij resultaat; alle scholen hebben iemand aangewezen die zicht richt op de doorlopende lijn. Ook Daarnaast is er routekaart die het proces beschrijft gemaakt, deze is bij alle scholen bekend. Het succes is wisselend. De vo-scholen ervaren soms een gebrek aan informatie van groepen leerlingen van sommige basisscholen. Een versterking van de doorlopende ondersteuningsroute vraagt om een gezamenlijke inspanning van po- en vo-samenwerkingsverbanden en -scholen. Deze kan geïntensiveerd worden om de continuïteit van de ondersteuning voor leerlingen te versterken.

Overgang vo-vso en vso-vo
Afspraak: “Een klein gedeelte van de jongeren is aangewezen op de gespecialiseerde voorziening om (weer) succesvol te zijn. (...) Waar mogelijk wordt er altijd naar toegewerkt om de jongere terug te laten keren naar een vo-school. Dat kan met ‘passend met anderen’-aanbod of in een ‘weer terug op koers’-klas/begeleiding.” (OP, p. 18)

Afspraak: Op alle scholen van het samenwerkingsverband is de focus om de overstap te beperken van vo naar vso, met de bijzondere aandacht voor brugklasleerlingen. (Jaarplan, p. 8)

Het samenwerkingsverband werkt onder andere door het organiseren van zogenaamde 'overstaplunches' aan het verstevigen en borgen van de route van vso naar vo. De overstaplunches zijn gericht op het vinden van de juiste school voor leerlingen uit het vso die kunnen instromen of terugkeren naar het vo. De lunches lijken hun vruchten af te werpen. Alle scholen kennen en bezoeken de overstaplunches en alle potentiële leerlingen die de overstap kunnen maken, worden er besproken. Dit lijkt ertoe te leiden dat de overstap van vo naar vso beperkt worden. Leerlingenaantallen die instromen op het vso dalen. In het komende schooljaar zijn er ook leerlingen

die in het verleden vanuit sbo naar vso zouden zijn doorgestroomd, en die nu direct starten op het vo met een arrangement.

Een aandachtspunt zijn de leerlingen die vastlopen op havo of vwo, voor hen is het lastig een passende plek te vinden als het op het vo niet langer lukt.

Begeleiders als bruggenbouwers tussen scholen en samenwerkingsverband
Afspraak: De begeleiders zijn er om het primaire proces binnen de school te ondersteunen, wanneer de school op de ondersteuningsvraagstukken rondom jongeren extra expertise nodig hebben (en dat zelf niet in huis hebben). Daarnaast hebben zij een essentiële rol in het samenbrengen van de locatie-uitkomsten op uiteenlopende vraagstukken. (...) De groep begeleiders heeft een signalerende en proactieve rol binnen de scholen en het samenwerkingsverband. Ook onderhouden zij contact met externe betrokken organisaties van de school, zoals jeugdhulp, leerplicht en gemeenten." (OP, p. 25-26)

Bevindingen
Aan iedere school is een begeleider vanuit het samenwerkingsverband gekoppeld die de schakel vormt tussen school en samenwerkingsverband. De werkzaamheden van de begeleiders is afgestemd op de behoefte van de school, maar op alle scholen vervullen zij de brugfunctie tussen school en samenwerkingsverband. Zij voeren zowel overleg met de schoolleiding als met het ondersteuningsteam en houden ook onderling contact en voeren regelmatig overleg.

Bekendheid met het ouder- en jeugdsteunpunt
Uit de gesprekken met schoolleiding, ondersteuners en leraren blijkt dat het steunpunt goed bekend is en dat ouders er actief op gewezen worden. Op de websites en in de schoolgidsen van de scholen die wij bezocht hebben, stond (dezelfde) informatie over het steunpunt en een link naar de eigen website van het steunpunt.

Datagestuurd werken
De ambitie van het samenwerkingsverband is om in toenemende mate datagestuurd te werken. Deze werkwijze wordt herkend en gewaardeerd door de scholen. Doelen en ambities bij de data worden geformuleerd in termen van neergaande of opwaartse trends, maar deze kunnen concreter gemaakt worden door absolute getallen of percentages te formuleren. Om de data goed te kunnen duiden kan ook de definiëring van sommige begrippen beter, nu was niet op iedere school duidelijk hoeveel leerlingen thuiszitters zijn en bij welke cijfers deze leerlingen wel of niet meegeteld werden. We stimuleren het samenwerkingsverband om deze werkwijze verder te ontwikkelen en dit te verbeteren.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband en de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Dit rapport is volledig met één opmerking. Het is herkenbaar op de eerdere mondelinge terugkoppeling na het bestuursonderzoek.

We sluiten aan op uw waardering in dat *wat goed gaat*: ons dekkend netwerk, de rol Team SWV, onze kwaliteitsmonitor en het financieel beleid. De toelichting in het rapport komt overeen met ons eigen beeld.

Het rapport geeft goed richting op *wat beter kan*: de doorontwikkeling kwaliteitszorg en de koppeling van het effect van leerling-ondersteuning en de inzet die daarvoor nodig is. Wij zijn hier reeds mee begonnen en dit wordt in het nieuwe ondersteuningsplan 2027-2031 meegenomen. Verder wordt het intern toezicht hier genoemd wat -in andere woorden- tevens onze herstelopdracht is. Dit merken wij op.

Daarom lezen wij alleen in *wat beter moet*: is al in het bestuursonderzoek aan de orde geweest. Het bestuur en intern toezicht gaat haar verantwoording in het jaarverslag verbeteren. Door goed inzicht te geven hoe zij haar toezicht -vanuit de commissies en als RvT- heeft uitgevoerd en wat het resultaat is. Ook verantwoordt zij de uitvoering van verschillende wettelijke taken, behaalde resultaten en mogelijke verbeteracties en daarbij het toezicht op de doelmatige besteding van middelen van het samenwerkingsverband.

Het bestuur is trots dat vast is gesteld dat het samenwerkingsverband voldoet aan de basiskwaliteit en de kwaliteit van het samenwerkingsverband voldoende is. Wanneer de inspectie eind schooljaar 2026/2027 de herstelopdracht voor de verantwoording van het intern toezicht nagaat, is het resultaat leesbaar in het jaarverslag. Hiermee is het vertrouwen dat aan deze herstelopdracht is voldaan.

INSPECTIE VAN HET ONDERWIJS
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-klantcontact 088 6696060

